

Paulus als evangelist en herder

“Na enige dagen echter zei Paulus tot Barnabas: Laten wij toch terugkeren en de broeders bezoeken in elke stad waar wij het woord van de Heer hebben verkondigd, om te zien hoe het hun gaat.”

Handelingen 15:36

In Handelingen 15:1-35 was het vraagstuk over de besnijdenis en het onderhouden van de wet van Mozes aan de orde geweest in Jeruzalem. Na deze gebeurtenis kon Paulus zich weer gaan bezighouden met andere, meer positieve zaken. Hij had het verlangen om de steden te bezoeken waar zij eerder het woord van de Heer hadden verkondigd. Hoe zou het met de broeders en zusters gaan?

Paulus was een zeer begaafd man: hij was een apostel en profeet, een van de fundamenteleggers van de woonstede van God, de Gemeente (Ef. 2:20-22). Hij was echter ook een evangelist, en een herder en leraar (vgl. Ef. 4:8-13). Tijdens de kwestie over de besnijdenis (Hand. 15:1vv.) zien wij Paulus als *leraar*. Hij bestreed de leer van de jудаïsten te vuur en te zwaard. De waarheid, de leer van de rechtvaardiging door het geloof stond immers op het spel (vgl. Gal. 2:11-21). Bovendien dreigde er in de Gemeente een breuk te ontstaan tussen hen die ‘uit de Joden’ en hen die ‘uit de volken’ waren.

Paulus als evangelist

In het vers dat nu voor onze aandacht staat, zien wij Paulus als *evangelist* en als *herder*. Paulus en Barnabas hadden in verschillende steden het woord van de Heer verkondigd. Zij waren evangelisten in hart en nieren. De evangelist richt zich tot de ongelovigen: hij trekt hen met behulp van Gods Woord en Geest tot de Here Jezus. Hij is een visser van mensen, die het net in de volkeren zee uitwerpt om vissen te vangen. Het hart van de evangelist gaat uit naar allen die Christus nog niet kennen als hun Heer en Heiland. Hij gaat van stad tot stad, van dorp tot dorp, van straat tot straat en van huis tot huis, waar hij zijn licht laat schijnen voor hen die zich in duisternis bevinden. Zijn taak is het de blijde boodschap uit te dragen en zondaars aan de voet van het kruis van Christus te brengen.

De apostelen en profeten hebben het fundament van het huis van God, de Gemeente, gelegd. De evangelist bouwt ijverig voort op dit fundament: hij is dag aan

dag in de weer om levende stenen aan te dragen (1 Kor. 3:9-15; 1 Petr. 2:5a).

Paulus als herder

Als *evangelist* predikte Paulus het evangelie in de steden in steeds verder gelegen streken (vgl. 2 Kor. 10:16). Als *herder* voelde hij zich echter verantwoordelijk naar die steden terug te keren om nazorg te verlenen; hij wilde zien hoe het hun verging. De evangelist brengt verloren zielen in verbinding met Christus, de herder verzorgt en versterkt deze zielen. De taak van de herder is het weiden en hoeden van de kudde van God (Joh. 21:15-17; Hand. 20:28; 1 Petr. 5:1-4).

Het hart van de evangelist gaat uit naar hen die ‘buiten’ zijn, de herder bekommert zich om hen die ‘binnen’ zijn. Hij sterkt de zwakken, bezoekt de eenzamen, troost de treurende, richt degenen op die terneergeslagen zijn, enz. (vgl. Ezech. 34). De herder zegt: *“Laten wij toch terugkeren (...) om te zien hoe het hun gaat.”* Hoe gaat het in hun leven? Hoe is de situatie thuis? Hoe staat men er maatschappelijk voor? Voelt men zich thuis en geborgen in de gemeente? Met al dit soort vragen houdt de herder zich bezig. Hij heeft belangstelling voor de kudde, het geheel, maar ook voor het individuele schaap.

Om over na te denken

De gemeente is vaak een afspiegeling van de maatschappij. De maatschappelijke ontwikkelingen worden ook in de gemeente doorgevoerd. De positie van de vrouw is hiervan een voorbeeld. Een ander recent voorbeeld is de zogenaamde ‘raamambtenaar’. Dit zijn vaak gezonde oudere ambtenaren, die niet met de computer overweg kunnen. Zij zijn te jong om met pensioen te gaan en worden daarom maar op een zijspoor gezet. De hele dag doen zij weinig anders dan uit het raam te kijken, in plaats van aan het werk te zijn. Helaas doet zich dit verschijnsel ook voor in de

gemeente van God. Laat ik ze maar 'raamchristenen' noemen.

Misschien geldt dit ook voor oudere gelovigen, die het tempo van vernieuwingen in de gemeente niet meer kunnen bijbenen. Ook zij worden op een zijspoor gezet en mogen passief toekijken naar wat zich voor hun ogen afspeelt. Nu ben ik geen tegenstander van veranderingen en vernieuwingen in de gemeente. Elke verandering is niet zonder meer uit de boze. Als we met de tijd willen meegaan, zijn veranderingen haast onvermijdelijk. Wat de Schrift aangaat zullen we conservatief moeten zijn (vgl. Joh. 10:35; Matt. 5:17-19), maar er zijn tal van zaken die we best bijbels en kritisch mogen doorlichten. Dit geldt voor de liederen, de gebouwen en hun inrichting, de methode van evangelisatie of presentatie, etc. God is niet gebonden aan zeventiende-eeuwse, noch aan achttiende- of negentiende-eeuwse liederen of evangelisatiemethoden.

Helaas wordt er bij veranderingen en vernieuwingen te weinig rekening gehouden met oudere gelovigen. Voor hen verloopt dit proces te snel, ze kunnen het tempo niet aan. Laten de herders in de gemeente een voorbeeld nemen aan Jakob. Hij is een beeld van de goede Herder, de Heer Jezus. De zorg van Jakob voor de kudde vinden we in Genesis 33:13. Hij richt het woord tot zijn broer Esau en zegt: *"Mijn heer weet, dat de kinderen teer zijn, en dat ik kleinvee en zogende runderen bij me heb; zou men die één dag al te zeer jagen, dan zou de gehele kudde sterven."* Jakob hield rekening met de kinderen, het kleinvee en de zogende runderen. Hen al te zeer opjagen zou funest zijn voor de hele kudde. Goede herders hebben het belang van de hele kudde voor ogen: mannen, vrouwen, kinderen, jongeren, ouderen, eenzamen, zwakken.

Het dilemma waar wij als herders en leraars voor staan is dit:

1. We laten alles bij het oude, en zeggen: Het oude is best (vgl. Luc. 5:39). Deze stelling is een gevaar voor de hele kudde. De kans van uitsterving is dan reëel. Dit soort kudden, gemeenten, bestaan vaak alleen nog maar uit oudere schapen of runderen. Er wordt geen rekening gehouden met het 'jonge' vee. Zij verlaten de kudde en er is nauwelijks sprake van groei. De 'zogende runderen' zijn in deze kudden dan ook schaars.

2. We voeren bepaalde noodzakelijke veranderingen en vernieuwingen door, maar doen dit op een verkeerde manier. We houden geen rekening met de 'oude' schapen. Het gevaar dat oudere broeders en zusters afhaken is groot. Met hen zou ook veel wijsheid en levenservaring wegvallen. Ook dán is het gevaar groot dat de gehele kudde uit elkaar valt of komt te sterven (vgl. 1 Kon. 12).

Er zijn tal van voorbeelden te noemen waar het is misgegaan, waar kudden (gemeenten) zijn gestorven of dreigen te sterven, omdat men met de bovengenoemde punten geen rekening heeft gehouden. We ontkomen er soms niet aan bepaalde veranderingen of vernieuwingen door te voeren; maar laten we in het belang van de kudde niet al te zeer jagen.

Enkele vragen

In Jeruzalem ging het er blijkbaar anders aan toe dan in Antiochië. In hoeverre is een gemeente autonoom (zelfstandig, onafhankelijk), als het gaat om de beleving en de praktijk van het geloof? En welke rol speelt de Schrift (vs. 15), en de Heilige Geest hierin (vs. 29)? Men kan andere plaatselijke gemeenten in moeilijkheden brengen (vs. 19). Hoe en wanneer brengen *wij* andere plaatselijke gemeenten in moeilijkheden?

Oorsprong: [PC 02-02-2007](#)

Oude Sporen 2011

